

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN SOPIMUSSARJA

Julkaistu Helsingissä 18 päivänä huhtikuuta 2023

21/2023

(Suomen säädöskokoelman n:o 672/2023)

Valtioneuvoston asetus

kaikkien henkilöiden suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta tehdystä kansainvälisestä yleissopimuksesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään kaikkien henkilöiden suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta tehdystä kansainvälisestä yleissopimuksesta annetun lain (327/2023) 2 ja 3 §:n nojalla:

1 §

Kaikkien henkilöiden suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta New Yorkissa 20 päivänä joulukuuta 2006 tehty kansainvälinen yleissopimus tulee voimaan 23 päivänä huhtikuuta 2023 niin kuin siitä on sovittu.

Eduskunta on hyväksynyt yleissopimuksen 20 päivänä tammikuuta 2023 ja tasavallan presidentti on ratifioinut sen 3 päivänä maaliskuuta 2023. Ratifioimiskirja on talletettu Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan 24 päivänä maaliskuuta 2023.

2 §

Suomi on yleissopimuksen ratifioimiskirjan tallettamisen yhteydessä tehnyt seuraavan varauman ja antanut seuraavat selitykset:

Suomi tekee yleissopimukseen varauman, jonka mukaan painottaen adoption edellytysten ennakkovalvontaa lapsen edun vuoksi ja suhtautuen siten varauksellisesti erilliseen adoption kumoamista koskevaan menettelyyn mutta tunnustaen kuitenkin mahdollisuuden tarkastella adoptiota poikkeustapauksissa uudelleen, Suomi ei katso olevansa yleissopimuksen 25 artiklan 4 kohdan määräysten sitoma siltä osin kuin kyse on mainitun artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen lasten adoption kumoamisesta.

Suomi antaa yleissopimuksen 31 artiklan 1 kohdan mukaisen selityksen, jonka mukaan se tunnustaa komitean toimivallan ottaa vastaan ja käsitellä valituksia lainkäyttövaltaansa kuuluvilta henkilöiltä, jotka väittävät joutuneensa uhreiksi Suomen rikottua tämän yleissopimuksen määräyksiä, tai ottaa vastaan ja käsitellä tällaisten henkilöiden puolesta tehtyjä valituksia.

Suomi antaa yleissopimuksen 32 artiklan mukaisen selityksen, jonka mukaan se tunnustaa komitean toimivallan ottaa vastaan ja käsitellä valituksia, joissa jokin osapuoli väittää, ettei Suomi täytä tämän yleissopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

3 §

Yleissopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

21/2023

4 §

Kaikkien henkilöiden suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta tehdystä kansainvälisestä yleissopimuksesta annettu laki (327/2023) tulee voimaan 23 päivänä huhtikuuta 2023.

Ahvenanmaan maakuntapäivät on hyväksynyt lain voimaantulon maakunnassa.

5 §

Tämä asetus tulee voimaan 23 päivänä huhtikuuta 2023.

Helsingissä 13.4.2023

Ulkoministeri Pekka Haavisto

Lainsäädäntöneuvos Krista Oinonen

**KANSAINVÄLINEN YLEISSOPIMUS
KAIKKIEN HENKILÖIDEN SUOJELE-
MISEKSI TAHDONVASTAISelta KA-
TOAMISELTA**

**INTERNATIONAL CONVENTION FOR
THE PROTECTION OF ALL PERSONS
FROM ENFORCED DISAPPEARANCE**

Johdanto-osa

Preamble

Tämän yleissopimuksen osapuolet, jotka

The States Parties to this Convention,

ottavat huomioon Yhdistyneiden kansakun-
tien peruskirjaan perustuvan valtioiden vel-
voitteen edistää ihmisoikeuksien ja perusva-
pauksien arvossa pitämistä ja kunnioitta-
mista koko maailmassa,

Considering the obligation of States under
the Charter of the United Nations to pro-
mote universal respect for, and observance
of, human rights and fundamental freedoms,

ottavat huomioon ihmisoikeuksien yleis-
maailmallisen julistuksen,

Having regard to the Universal Declaration
of Human Rights,

palauttavat mieliin taloudellisia, sosiaalisia
ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kan-
sainvälisen yleissopimuksen, kansalaisoi-
keuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan
kansainvälisen yleissopimuksen sekä muut
asiaan liittyvät ihmisoikeuksien, humanitaar-
isen oikeuden ja kansainvälisen rikosoikeu-
den alan kansainväliset asiakirjat,

Recalling the International Covenant on
Economic, Social and Cultural Rights, the
International Covenant on Civil and Politi-
cal Rights and the other relevant interna-
tional instruments in the fields of human
rights, humanitarian law and international
criminal law,

palauttavat mieliin myös julistuksen kaik-
kien henkilöiden suojelemisesta tahdonvas-
taiselta katoamiselta, jonka Yhdistyneiden
kansakuntien yleiskokous hyväksyi 18 päi-
vänä joulukuuta 1992 annetulla päätöslau-
selmallaan 47/133,

Also recalling the Declaration on the Protec-
tion of All Persons from Enforced Disap-
pearance adopted by the General Assembly
of the United Nations in its resolution
47/13.3 of 18 December 1992,

ovat tietoisia tahdonvastaisen katoamisen
äärimmäisestä vakavuudesta sekä siitä, että
se on rikos ja tietyissä kansainvälisessä oi-
keudessa määritellyissä olosuhteissa rikos
ihmisyyttä vastaan,

Aware of the extreme seriousness of en-
forced disappearance, which constitutes a
crime and, in certain circumstances defined
in international law, a crime against human-
ity,

ovat päättäneet estää tahdonvastaisia ka-
toamisia ja torjua tahdonvastaisen katoami-
sen rikoksen rankaisemattomuuden,

Determined to prevent enforced disappear-
ances and to combat impunity for the crime
of enforced disappearance,

ottavat huomioon jokaisen ihmisen oikeuden
olla katoamatta tahdonvastaisesti sekä uh-
rien oikeuden saada oikeussuojaa ja hyvi-
tystä,

Considering the right of any person not to
be subjected to enforced disappearance, the
right of victims to justice and to reparation,

vahvistavat, että kaikilla uhreilla on oikeus tietää totuus tahdonvastaisen katoamisen olosuhteista ja kadonneen henkilön kohtalosta sekä oikeus vapaasti hakea, ottaa vastaan ja antaa tietoja tätä tarkoitusta varten,

ovat sopineet seuraavasta:

I OSA

1 artikla

1. Ketään ei saa saattaa katoamaan tahdonvastaisesti.

2. Mihinkään poikkeuksellisiin olosuhteisiin, kuten sotatilaan tai sodan uhkaan, maan sisäiseen poliittiseen epävakauteen tai muihin yleiseen hätätilaan, ei saa vedota oikeutuksena tahdonvastaiselle katoamiselle.

2 artikla

Tässä yleissopimuksessa ”tahdonvastaisella katoamisella” tarkoitetaan sitä, että valtion edustajat tai valtion luvalla, tuella tai suostumuksella toimivat henkilöt tai henkilöryhmät pidättävät, vangitsevat tai kaappaavat henkilön tai millä muulla tavalla tahansa riistävät hänen vapautensa, minkä jälkeen vapaudenriistoa kieltäydytään tunnustamasta tai kadonneen henkilön kohtalo tai olinpaikka salataan, jolloin hän jää ilman lain suojaa.

3 artikla

Osapuolet toteuttavat asianmukaiset toimet tutkiakseen sellaiset 2 artiklassa määritellyt teot, jotka henkilöt tai henkilöryhmät ovat tehneet ilman valtion lupaa, tukea tai suostumusta, ja saattaakseen näistä teoista vastuulliset tahot oikeuden eteen.

4 artikla

Affirming the right of any victim to know the truth about the circumstances of an enforced disappearance and the fate of the disappeared person, and the right to freedom to seek, receive and impart information to this end,

Have agreed on the following articles:

PART I

Article 1

1. No one shall be subjected to enforced disappearance.

2. No exceptional circumstances whatsoever, whether a state of war or a threat of war, internal political instability or any other public emergency, may be invoked as a justification for enforced disappearance.

Article 2

For the purposes of this Convention, "enforced disappearance" is considered to be the arrest, detention, abduction or any other form of deprivation of liberty by agents of the State or by persons or groups of persons acting with the authorization, support or acquiescence of the State, followed by a refusal to acknowledge the deprivation of liberty or by concealment of the fate or whereabouts of the disappeared person, which place such a person outside the protection of the law.

Article 3

Each State Party shall take appropriate measures to investigate acts defined in article 2 committed by persons or groups of persons acting without the authorization, support or acquiescence of the State and to bring those responsible to justice.

Article 4

Osapuolet toteuttavat tarvittavat toimet varmistaakseen, että tahdonvastainen katoaminen on niiden rikosoikeuden mukaan rangaistava teko.

5 artikla

Tahdonvastaisten katoamisten laajamittainen tai järjestelmällinen toteuttaminen on rikos ihmisyyttä vastaan, sellaisena kuin tämä rikos on määriteltyä sovellettavassa kansainvälisessä oikeudessa, ja siitä määrätään tämän sovellettavan kansainvälisen oikeuden mukaiset seuraamukset.

6 artikla

1. Osapuolet toteuttavat tarvittavat toimet säätääkseen rikosoikeudellisen vastuun ainaakin seuraaville:

- (a) henkilö, joka toteuttaa tahdonvastaisen katoamisen tai käskää, kehottaa tai suostuttelee toteuttamaan sen, yrittää toteuttaa sen, toimii rikoskumppanina sen toteuttamisessa tai osallistuu siihen;
- (b) esimies, joka on
 - (i) tiennyt tosiasialliseen määräysvaltaansa ja valvontaansa kuuluvien alaisten tekevän tai aikovan tehdä tahdonvastaisen katoamisen rikoksen tai on tietoisesti jättänyt huomiotta tähän selvästi viittaavan tiedon;
 - (ii) tosiasiallisesti vastannut tahdonvastaisen katoamisen rikoksen tekemiseen liittyneistä toimista ja valvonut niitä; ja
 - (iii) jättänyt ryhtymättä kaikkiin tarvittaviin ja kohtuullisiin vallassaan olleisiin toimiin estääkseen tai torjuakseen tahdonvastaisen katoamisen toteuttamisen tai jättänyt saattamatta asian toimivaltaisille viranomaisille tutkittavaksi ja syytetoimia varten;
- (c) edellä oleva b alakohta ei rajoita sellaisia ankarampia vastuuvaatimuksia, joita asiaa koskevan kansainvälisen oikeuden mukaan sovelletaan sotilaspäällikköön tai tosiasiallisesti sotilaspäällikkönä toimivaan henkilöön.

2. Tahdonvastaisen katoamisen rikosta ei voi oikeuttaa vetoamalla minkään viranomaisen käskyyn tai ohjeeseen, riippumatta

Each State Party shall take the necessary measures to ensure that enforced disappearance constitutes an offence under its criminal law.

Article 5

The widespread or systematic practice of enforced disappearance constitutes a crime against humanity as defined in applicable international law and shall attract the consequences provided for under such applicable international law.

Article 6

1. Each State Party shall take the necessary measures to hold criminally responsible at least:

- (a) Any person who commits, orders, solicits or induces the commission of, attempts to commit, is an accomplice to or participates in an enforced disappearance;
- (b) A superior who:
 - (i) Knew, or consciously disregarded information which clearly indicated, that subordinates under his or her effective authority and control were committing or about to commit a crime of enforced disappearance;
 - (ii) Exercised effective responsibility for and control over activities which were concerned with the crime of enforced disappearance; and
 - (iii) Failed to take all necessary and reasonable measures within his or her power to prevent or repress the commission of an enforced disappearance or to submit the matter to the competent authorities for investigation and prosecution;
- (c) Subparagraph (b) above is without prejudice to the higher standards of responsibility applicable under relevant international law to a military commander or to a person effectively acting as a military commander.

2. No order or instruction from any public authority, civilian, military or other, may be invoked to justify an offence of enforced disappearance.

siitä, onko kyseessä siviili-, sotilas- tai muu viranomainen.

7 artikla

1. Osapuolet säättävät tahdonvastaisen katoamisen rikoksen rangaistavaksi asianmukaisilla rangaistuksilla, joissa otetaan huomioon rikoksen äärimmäinen vakavuus.

2. Osapuolet voivat säätää:

- (a) lieventävistä asianhaaroista erityisesti sellaisten tahdonvastaisen katoamisen toteuttamisessa osallisina olleiden henkilöiden eduksi, jotka auttavat tehokkaasti saamaan kadonneen henkilön takaisin elävänä tai mahdollistavat tahdonvastaisten katoamisten selvittämistä tai tahdonvastaiseen katoamiseen syyllistyneiden tunnistamista;
- (b) raskauttavista asianhaaroista erityisesti tapauksissa, joissa kadonnut henkilö kuolee tai tahdonvastainen katoaminen aiheutetaan raskaana olevalle naiselle, alaikäiselle tai vammaiselle tai muuten erityisen haavoittuvalle henkilölle, sanotun kuitenkin vaikuttamatta muihin rikosoikeudellisiin menettelyihin.

8 artikla

Vaikuttamatta 5 artiklan soveltamiseen

1. osapuoli, joka soveltaa tahdonvastaiseen katoamiseen vanhentumissäännöksiä, toteuttaa tarvittavat toimet varmistaakseen, että rikosoikeudellisten menettelyjen vanhentumisaika

- (a) on pitkä ja oikeassa suhteessa tämän rikoksen äärimmäiseen vakavuuteen,
- (b) alkaa siitä hetkestä, jolloin tahdonvastaisen katoamisen rikos päättyy, ottaen huomioon rikoksen jatkuvan luonteen;

2. osapuolet takaavat tahdonvastaisen katoamisen uhreille oikeuden tehokkaaseen oikeussuojakeinoon vanhentumisaajan rajoissa.

9 artikla

Article 7

1. Each State Party shall make the offence of enforced disappearance punishable by appropriate penalties which take into account its extreme seriousness.

2. Each State Party may establish:

- (a) Mitigating circumstances, in particular for persons who, having been implicated in the commission of an enforced disappearance, effectively contribute to bringing the disappeared person forward alive or make it possible to clarify cases of enforced disappearance or to identify the perpetrators of an enforced disappearance;
- (b) Without prejudice to other criminal procedures, aggravating circumstances, in particular in the event of the death of the disappeared person or the commission of an enforced disappearance in respect of pregnant women, minors, persons with disabilities or other particularly vulnerable persons.

Article 8

Without prejudice to article 5,

1. A State Party which applies a statute of limitations in respect of enforced disappearance shall take the necessary measures to ensure that the term of limitation for criminal proceedings:

- (a) Is of long duration and is proportionate to the extreme seriousness of this offence;
- (b) Commences from the moment when the offence of enforced disappearance ceases, taking into account its continuous nature.

2. Each State Party shall guarantee the right of victims of enforced disappearance to an effective remedy during the term of limitation.

Article 9

1. Osapuolet toteuttavat tarvittavat toimet ulottaakseen lainkäyttövaltansa tahdonvastaisen katoamisen rikokseen, kun

- (a) rikos on tehty kyseisen osapuolen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella tai sen alaisuuteen rekisteröidyllä aluksella tai ilma-aluksella;
- (b) epäilty rikoksente kijä on kyseisen osapuolen kansalainen;
- (c) kadonnut henkilö on kyseisen osapuolen kansalainen ja osapuoli pitää näitä toimia asianmukaisina.

2. Osapuolet toteuttavat myös tarvittavat toimet ulottaakseen lainkäyttövaltansa tahdonvastaisen katoamisen rikokseen, kun epäilty rikoksente kijä on kyseisen osapuolen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella, paitsi jos osapuoli luovuttaa rikoksente kijän rikoksen johdosta tai muutoin toiselle valtiolle kansainvälisten velvoitteidensa mukaisesti tai sellaiselle kansainväliselle rikostuomioistuimelle, jonka lainkäyttövallan se on tunnustanut.

3. Tämä yleissopimus ei sulje pois muuta rikosoikeudellista toimivaltaa, jota käytetään kansallisen oikeuden mukaisesti.

10 artikla

1. Osapuoli, jonka alueella tahdonvastaisen katoamisen rikoksesta epäilty henkilö on, pidättää hänet tai toteuttaa muut oikeudelliset toimet, jotka ovat tarpeen hänen läsnäolonsa varmistamiseksi, kun osapuoli on saatavillaan olevia tietoja tutkimalla varmistunut siitä, että olosuhteet sitä edellyttävät. Pidättämisen ja muiden oikeudellisten toimien on oltava kyseisen osapuolen lain mukaisia, ja niitä saa jatkaa vain niin kauan kuin on tarpeen sen varmistamiseksi, että henkilö on läsnä rikos- tai luovuttamisoikeudenkäynnissä.

2. Osapuoli, joka on toteuttanut tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettut toimet, suorittaa välittömästi alustavan tutkinnan tai rikostutkinnan selvittäääkseen tapauksen tosiseikat.

1. Each State Party shall take the necessary measures to establish competence to exercise jurisdiction over the offence of enforced disappearance:

- (a) When the offence is committed in any territory under its jurisdiction or on board a ship or aircraft registered in that State;
- (b) When the alleged offender is one of its nationals;
- (c) When the disappeared person is one of its nationals and the State Party considers it appropriate.

2. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its competence to exercise jurisdiction over the offence of enforced disappearance when the alleged offender is present in any territory under its jurisdiction, unless it extradites or surrenders him or her to another State in accordance with its international obligations or surrenders him or her to an international criminal tribunal whose jurisdiction it has recognized.

3. This Convention does not exclude any additional criminal jurisdiction exercised in accordance with national law.

Article 10

1. Upon being satisfied, after an examination of the information available to it, that the circumstances so warrant, any State Party in whose territory a person suspected of having committed an offence of enforced disappearance is present shall take him or her into custody or take such other legal measures as are necessary to ensure his or her presence. The custody and other legal measures shall be as provided for in the law of that State Party but may be maintained only for such time as is necessary to ensure the person's presence at criminal, surrender or extradition proceedings.

2. A State Party which has taken the measures referred to in paragraph 1 of this article shall immediately carry out a preliminary inquiry or investigations to establish

Se ilmoittaa 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille osapuolille toimista, jotka se on toteuttanut tämän artiklan 1 kohdan määräysten mukaisesti, mukaan lukien pidättäminen ja sitä edellyttäneet seikat, sekä alustavan tutkinnan tai rikostutkinnan tuloksista ja siitä, aikooko se käyttää lainkäyttövaltaansa.

3. Henkilö, joka on pidätetty tämän artiklan 1 kohdan nojalla, saa välittömästi ottaa yhteyttä kansalaisuusvaltionsa lähimpään asiamukaiseen edustajaan, tai jos hän on kansalaisuudeton, sen valtion edustajaan, jonka alueella hän tavallisesti asuu.

11 artikla

1. Osapuoli, jonka lainkäyttövaltaan kuuluvalta alueelta tahdonvastaisen katoamisen rikokseen syylliseksi epäilty henkilö tavataan, saattaa asian toimivaltaisten viranomaisensa käsiteltäväksi syytetoimia varten, jollei se luovuta henkilöä rikoksen johdosta tai muutoin toiselle valtiolle kansainvälisten velvoitteidensa mukaisesti tai kansainväliselle rikostuomioistuimelle, jonka toimivaltaan se on tunnustanut.

2. Kyseiset viranomaiset tekevät päätöksensä samalla tavoin kuin osapuolen lainsäädännön mukaan tehdään tavallisen vakavan rikoksen osalta. Edellä 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa syytteen nostamiseen ja tuomitsemiseen liittyvät näyttövaatimukset eivät saa olla millään tavoin lievempiä kuin 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin tapauksiin sovellettavat vaatimukset.

3. Henkilölle, jota vastaan nostetaan syyte tahdonvastaisen katoamisen rikoksesta, taataan oikeudenmukainen kohtelu kaikissa oikeudenkäynnin vaiheissa. Henkilöllä, jota syytetään tahdonvastaisen katoamisen rikoksesta, on oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin toimivaltaisessa, riippumattomassa ja puolueettomassa, laillisesti perustetussa tuomioistuimessa.

12 artikla

the facts. It shall notify the States Parties referred to in article 9, paragraph 1, of the measures it has taken in pursuance of paragraph 1 of this article, including detention and the circumstances warranting detention, and of the findings of its preliminary inquiry or its investigations, indicating whether it intends to exercise its jurisdiction.

3. Any person in custody pursuant to paragraph 1 of this article may communicate immediately with the nearest appropriate representative of the State of which he or she is a national, or, if he or she is a stateless person, with the representative of the State where he or she usually resides.

Article 11

1. The State Party in the territory under whose jurisdiction a person alleged to have committed an offence of enforced disappearance is found shall, if it does not extradite that person or surrender him or her to another State in accordance with its international obligations or surrender him or her to an international criminal tribunal whose jurisdiction it has recognized, submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution.

2. These authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any ordinary offence of a serious nature under the law of that State Party. In the cases referred to in article 9, paragraph 2, the standards of evidence required for prosecution and conviction shall in no way be less stringent than those which apply in the cases referred to in article 9, paragraph 1.

3. Any person against whom proceedings are brought in connection with an offence of enforced disappearance shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings. Any person tried for an offence of enforced disappearance shall benefit from a fair trial before a competent, independent and impartial court or tribunal established by law.

Article 12

1. Osapuolet varmistavat, että henkilöllä, joka väittää jonkun saatetun katoamaan tahdonvastaisesti, on oikeus ilmoittaa tapauksen tosiseikat toimivaltaisille viranomaisille, jotka tutkivat väitteen viipymättä ja puolueettomasti sekä tarpeen mukaan suorittavat viivytyksettä perusteellisen ja puolueettoman tutkinnan. Tarvittaessa toteutetaan asianmukaiset toimet, joilla varmistetaan, että ilmoittajaa, todistajia, kadonneen henkilön omaisia ja heidän asiamiestään sekä tutkintaan osallistuvia henkilöitä suojellaan kaikelta huonolta kohtelulta tai uhkailulta, jota heihin saatetaan kohdistaa tehdyn ilmoituksen tai esitetyn näytön vuoksi.
2. Jos on perusteltua syytä epäillä, että henkilö on saatettu katoamaan tahdonvastaisesti, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut viranomaiset käynnistävät tutkinnan, vaikkei virallista ilmoitusta olisikaan tehty.
3. Osapuolet varmistavat, että tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla viranomaisilla on
- (a) tarvittavat valtuudet ja voimavarat tehokkaaseen tutkintaan, mukaan lukien pääsy sellaisiin asiakirjoihin ja muihin tietoihin, jotka ovat tutkinnan kannalta merkityksellisiä;
- (b) pääsy, tarvittaessa tuomioistuinviranomaisen etukäteen ja viipymättä antamalla luvalla, säilytyspaikkaan tai muuhun paikkaan, jossa kadonneen henkilön voidaan perustellusti olettaa olevan.
4. Osapuolet toteuttavat tarvittavat toimet estääkseen tutkinnan suorittamista haittaavat teot ja määrätäkseen niistä seuraamukset. Osapuolet varmistavat erityisesti, että henkilöt, joiden epäillään syyllistyneen tahdonvastaisen katoamisen rikokseen, eivät pysty vaikuttamaan tutkinnan kulkuun painostuksella eivätkä uhkaus- tai kostotoimilla, jotka kohdistuvat ilmoittajaan, todistajiin, kadonneen henkilön omaisiin tai heidän asiamiehensä tai tutkintaan osallistuviin henkilöihin.
1. Each State Party shall ensure that any individual who alleges that a person has been subjected to enforced disappearance has the right to report the facts to the competent authorities, which shall examine the allegation promptly and impartially and, where necessary, undertake without delay a thorough and impartial investigation. Appropriate steps shall be taken, where necessary, to ensure that the complainant, witnesses, relatives of the disappeared person and their defence counsel, as well as persons participating in the investigation, are protected against all ill-treatment or intimidation as a consequence of the complaint or any evidence given.
2. Where there are reasonable grounds for believing that a person has been subjected to enforced disappearance, the authorities referred to in paragraph 1 of this article shall undertake an investigation, even if there has been no formal complaint.
3. Each State Party shall ensure that the authorities referred to in paragraph 1 of this article:
- (a) Have the necessary powers and resources to conduct the investigation effectively, including access to the documentation and other information relevant to their investigation;
- (b) Have access, if necessary with the prior authorization of a judicial authority, which shall rule promptly on the matter, to any place of detention or any other place where there are reasonable grounds to believe that the disappeared person may be present.
4. Each State Party shall take the necessary measures to prevent and sanction acts that hinder the conduct of an investigation. It shall ensure in particular that persons suspected of having committed an offence of enforced disappearance are not in a position to influence the progress of an investigation by means of pressure or acts of intimidation or reprisal aimed at the complainant, witnesses, relatives of the disappeared person or their defence counsel, or at persons participating in the investigation.

13 artikla

1. Kun on kyse rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta osapuolten välillä, tahdonvastaisen katoamisen rikosta ei katsota poliittiseksi rikokseksi, poliittiseen rikokseen liittyväksi rikokseksi eikä poliittisista vaikuttimista tehdyksi rikokseksi. Siten tahdonvastaisen katoamisen rikoksen perusteella esitettyä luovuttamispyyntöä ei saa evätä pelkästään näillä perusteilla.
2. Tahdonvastaisen katoamisen rikos katsotaan rikokseksi, jonka johdosta voidaan luovuttaa, kaikkien niiden luovuttamissopimusten mukaan, jotka osapuolten välillä on tehty ennen tämän yleissopimuksen voimaantuloa.
3. Osapuolet sitoutuvat sisällyttämään tahdonvastaisen katoamisen rikoksen rikoksena, jonka johdosta voidaan luovuttaa, niiden kesken myöhemmin tehtäviin luovuttamissopimuksiin.
4. Jos osapuoli, joka asettaa rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen edellytykseksi luovuttamissopimuksen olemassaolon, saa luovuttamispyynnön toiselta osapuolelta, jonka kanssa sillä ei ole luovuttamissopimusta, se voi katsoa tämän yleissopimuksen tarvittavaksi oikeusperustaksi luovuttamiselle tahdonvastaisen katoamisen rikoksen perusteella.
5. Osapuolet, jotka eivät aseta luovuttamissopimuksen olemassaoloa edellytykseksi luovuttamiselle rikoksen johdosta, tunnustavat vastavuoroisesti tahdonvastaisen katoamisen rikoksen rikokseksi, jonka johdosta voidaan luovuttaa.
6. Luovuttamisessa rikoksen johdosta on kaikissa tapauksissa noudatettava luovuttamispyynnön vastaanottaneen osapuolen lainsäädännön tai sovellettavien luovuttamissopimusten mukaisia edellytyksiä, erityisesti niitä edellytyksiä, jotka koskevat luovuttamisen ehtona pidettävää vähimmäisrajoitusta, ja niitä perusteita, joilla luovuttamispyynnön vastaanottanut osapuoli voi

Article 13

1. For the purposes of extradition between States Parties, the offence of enforced disappearance shall not be regarded as a political offence or as an offence connected with a political offence or as an offence inspired by political motives. Accordingly, a request for extradition based on such an offence may not be refused on these grounds alone.
2. The offence of enforced disappearance shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between States Parties before the entry into force of this Convention.
3. States Parties undertake to include the offence of enforced disappearance as an extraditable offence in any extradition treaty subsequently to be concluded between them.
4. If a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention as the necessary legal basis for extradition in respect of the offence of enforced disappearance.
5. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the offence of enforced disappearance as an extraditable offence between themselves.
6. Extradition shall, in all cases, be subject to the conditions provided for by the law of the requested State Party or by applicable extradition treaties, including, in particular, conditions relating to the minimum penalty requirement for extradition and the grounds upon which the requested State Party may refuse extradition or make it subject to certain conditions.

kieltäytyä luovuttamisesta tai asettaa sille tiettyjä ehtoja.

7. Minkään tämän yleissopimuksen määräyksen ei tulkita velvoittavan henkilön luovuttamiseen rikoksen johdosta, jos luovuttamispyynnön vastaanottaneella osapuolella on perusteltua syytä olettaa, että pyyntö on esitetty henkilön asettamiseksi syytteeseen tai rankaisemiseksi hänen sukupuolensa, rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa, etnisen alkuperänsä, poliittisen mielipiteensä tai tiettyyn yhteiskuntaryhmään kuulumisensa perusteella tai että pyynnön noudattaminen aiheuttaisi hänelle haittaa jostakin tällaisesta syystä.

14 artikla

1. Osapuolet antavat toisilleen tahdonvastaisen katoamisen rikosta koskevan rikosoikeudenkäynnin yhteydessä mahdollisimman paljon keskinäistä oikeusapua, muun muassa luovuttamalla kaiken hallussaan olevan oikeudenkäyntiä varten tarvittavan todistusaineiston.

2. Tähän keskinäiseen oikeusapuun sovelletaan luovuttamispyynnön vastaanottaneen osapuolen kansallisen lainsäädännön tai sovellettavien keskinäistä oikeusapua koskevien valtiosopimusten mukaisia edellytyksiä, erityisesti niitä edellytyksiä, jotka liittyvät perusteisiin, joilla luovuttamispyynnön vastaanottanut osapuoli voi kieltäytyä antamasta keskinäistä oikeusapua tai asettaa sille ehtoja.

15 artikla

Osapuolet toimivat yhteistyössä keskenään ja antavat toisilleen mahdollisimman paljon keskinäistä apua tahdonvastaisen katoamisen uhrien auttamiseksi ja kadonneiden henkilöiden etsimiseksi, paikantamiseksi ja vapauttamiseksi, ja jos henkilö on kuollut, hänen jäännöksensä kaivamiseksi esiin ja henkilöllisyytensä tunnistamiseksi sekä jäännöksensä palauttamiseksi.

16 artikla

7. Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested State Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's sex, race, religion, nationality, ethnic origin, political opinions or membership of a particular social group, or that compliance with the request would cause harm to that person for any one of these reasons.

Article 14

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of mutual legal assistance in connection with criminal proceedings brought in respect of an offence of enforced disappearance, including the supply of all evidence at their disposal that is necessary for the proceedings.

2. Such mutual legal assistance shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested State Party or by applicable treaties on mutual legal assistance, including, in particular, the conditions in relation to the grounds upon which the requested State Party may refuse to grant mutual legal assistance or may make it subject to conditions.

Article 15

States Parties shall cooperate with each other and shall afford one another the greatest measure of mutual assistance with a view to assisting victims of enforced disappearance, and in searching for, locating and releasing disappeared persons and, in the event of death, in exhuming and identifying them and returning their remains.

Article 16

1. Osapuolet eivät karkota, palauta eivätkä luovuta henkilöä rikoksen johdosta tai muutoin toiseen valtioon, jos on perusteltua syytä olettaa, että hän olisi vaarassa joutua tahdonvastaisen katoamisen kohteeksi.

2. Selvittääkseen, onko tällaista perusteltua syytä olemassa, toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon kaikki olennaiset seikat, tilanteen mukaan myös sen, syyllistytäänkö kyseisessä valtiossa jatkuvasti törkeisiin, räikeisiin tai laajamittaisiin ihmisoikeusloukkauksiin tai vakaviin kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksiin.

17 artikla

1. Ketään ei saa pitää salaisesti vangittuna.

2. Sanotun vaikuttamatta osapuolten muiden kansainvälisten vapaudenmenetystä koskevien velvoitteiden soveltamiseen kukin osapuoli lainsäädännössään

(a) määrää edellytykset, joilla vapaudenmenetystä koskevia määräyksiä voidaan antaa;

(b) nimeää viranomaiset, joilla on valtuudet määrätä vapaudenmenetyksestä;

(c) takaa, että vapautensa menettänyt pidetään ainoastaan virallisesti tunnustetuissa ja valvotuissa vapautensa menettäneiden säilytyspaikoissa;

(d) takaa, että jollei lailla säädetyistä edellytyksistä muuta johdu, vapautensa menettäneiden sallitaan olla yhteydessä perheeseensä, asiamieheensä tai muuhun itse valitsemaansa henkilöön ja edellä mainittujen henkilöiden sallitaan vierailla hänen luonaan, tai jos kyseessä on ulkomaalainen, hänen sallitaan olla yhteydessä valtionsa konsuliviranomaisiin, sovellettavan kansainvälisen oikeuden mukaisesti;

(e) takaa toimivaltaisille ja lain mukaan valtuutetuille viranomaisille ja elimille pääsyn vapautensa menettäneiden säilytyspaikkoihin, tarvittaessa tuomioistuinviranomaisen etukäteen antamalla luvalla;

(f) takaa, että vapautensa menettäneellä on kaikissa olosuhteissa oikeus vaatia tuomioistuimessa, että tuomioistuin päättää viivytyksettä, onko vapaudenmenetys laillinen, ja jos se on laiton, määrää hänet vapautettavaksi,

1. No State Party shall expel, return ("refouler"), surrender or extradite a person to another State where there are substantial grounds for believing that he or she would be in danger of being subjected to enforced disappearance.

2. For the purpose of determining whether there are such grounds, the competent authorities shall take into account all relevant considerations, including, where applicable, the existence in the State concerned of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights or of serious violations of international humanitarian law.

Article 17

1. No one shall be held in secret detention.

2. Without prejudice to other international obligations of the State Party with regard to the deprivation of liberty, each State Party shall, in its legislation:

(a) Establish the conditions under which orders of deprivation of liberty may be given;

(b) Indicate those authorities authorized to order the deprivation of liberty;

(c) Guarantee that any person deprived of liberty shall be held solely in officially recognized and supervised places of deprivation of liberty;

(d) Guarantee that any person deprived of liberty shall be authorized to communicate with and be visited by his or her family, counsel or any other person of his or her choice, subject only to the conditions established by law, or, if he or she is a foreigner, to communicate with his or her consular authorities, in accordance with applicable international law;

(e) Guarantee access by the competent and legally authorized authorities and institutions to the places where persons are deprived of liberty, if necessary with prior authorization from a judicial authority;

(f) Guarantee that any person deprived of liberty or, in the case of a suspected enforced disappearance, since the person deprived of liberty is not able to exercise this right, any persons with a legitimate interest,

ja että tahdonvastaista katoamista epäiltäessä tämä oikeus on henkilöillä, joilla on oikeutettu etu asiassa, kuten vapautensa menettäneen omaisilla, näiden edustajilla tai asiamiehellä, koska vapautensa menettänyt ei itse pysty tätä oikeutta käyttämään.

3. Osapuolet varmistavat yhden tai useamman ajantasaisen ja virallisen vapautensa menettäneiden rekisterin ja/tai luettelon kokoamisen ja ylläpitämisen, ja tämä rekisteri ja/tai luettelo annetaan pyynnöstä viipymättä sellaisen tuomioistuinviranomaisen tai muun toimivaltaisen viranomaisen tai elimen käyttöön, jolla on valtuudet käyttää sitä kyseisen osapuolen lain perusteella tai sellaisen asiaa koskevan kansainvälisen oikeudellisen asiakirjan perusteella, jonka osapuolena kyseinen valtio on. Rekisterin ja/tai luettelon tietojen on sisällettävä vähintään seuraavat seikat:

- (a) vapautensa menettäneen henkilöllisyys;
- (b) vapaudenmenetyksen päivämäärä, kellonaika ja paikka sekä vapaudenmenetyksen toteuttanut viranomainen;
- (c) vapaudenmenetyksen määrännyt viranomainen ja vapaudenmenetyksen perusteet;
- (d) vapaudenmenetyksen valvonnasta vastaava viranomainen;
- (e) vapautensa menettäneen säilytyspaikka, säilytyspaikkaan ottamisen päivämäärä ja kellonaika sekä säilytyspaikasta vastaava viranomainen;
- (f) tiedot vapautensa menettäneen terveydentilasta;
- (g) jos vapautensa menettänyt kuolee vapaudenmenetyksen aikana, kuolinolosuhteet ja syy sekä paikka, johon jäännökset toimitetaan;
- (h) päivämäärä ja kellonaika, jolloin vapautensa menettänyt vapautetaan tai siirretään toiseen säilytyspaikkaan, tämän säilytyspaikan sijainti ja siirrosta vastaava viranomainen.

such as relatives of the person deprived of liberty, their representatives or their counsel, shall, in all circumstances, be entitled to take proceedings before a court, in order that the court may decide without delay on the lawfulness of the deprivation of liberty and order the person's release if such deprivation of liberty is not lawful.

3. Each State Party shall assure the compilation and maintenance of one or more up-to-date official registers and/or records of persons deprived of liberty, which shall be made promptly available, upon request, to any judicial or other competent authority or institution authorized for that purpose by the law of the State Party concerned or any relevant international legal instrument to which the State concerned is a party. The information contained therein shall include, as a minimum:

- (a) The identity of the person deprived of liberty;
- (b) The date, time and place where the person was deprived of liberty and the identity of the authority that deprived the person of liberty;
- (c) The authority that ordered the deprivation of liberty and the grounds for the deprivation of liberty;
- (d) The authority responsible for supervising the deprivation of liberty;
- (e) The place of deprivation of liberty, the date and time of admission to the place of deprivation of liberty and the authority responsible for the place of deprivation of liberty;
- (f) Elements relating to the state of health of the person deprived of liberty;
- (g) In the event of death during the deprivation of liberty, the circumstances and cause of death and the destination of the remains;
- (h) The date and time of release or transfer to another place of detention, the destination and the authority responsible for the transfer.

1. Jollei 19 ja 20 artiklasta muuta johdu, osapuolet takaavat sellaisille henkilöille, joilla on oikeutettu etu tietoihin, kuten vapautensa menettäneen omaisille tai näiden edustajille tai asiamiehelle, ainakin seuraavien tietojen saannin:

- (a) vapaudenmenetyksen määrännyt viranomainen;
- (b) vapaudenmenetyksen ja vapautensa menettäneen säilytyspaikkaan ottamisen päivämäärä, kellonaika ja paikka;
- (c) vapaudenmenetyksen valvonnasta vastaava viranomainen;
- (d) vapautensa menettäneen olinpaikka, ja jos hänet siirretään toiseen säilytyspaikkaan, tämän säilytyspaikan sijainti ja siirrosta vastaava viranomainen;
- (e) vapauttamisen päivämäärä, kellonaika ja paikka;
- (f) tiedot vapautensa menettäneen terveydentilasta;
- (g) jos vapautensa menettänyt kuolee vapaudenmenetyksen aikana, kuolinolosuhteet ja syy sekä paikka, johon jäännökset toimitetaan.

2. Tarvittaessa toteutetaan asianmukaiset toimet tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sekä tutkintaan osallistuvien henkilöiden suojelemiseksi huonolta kohtelulta, uhkailulta tai seuraamuksilta, joiden kohteeksi he saattavat joutua sen vuoksi, että etsivät tietoja vapautensa menettäneestä henkilöstä.

19 artikla

1. Henkilötietoja, mukaan lukien lääketieteelliset ja geneettiset tiedot, joita kootaan ja/tai välitetään kadonnutta henkilöä etsittäessä, ei saa käyttää eikä saattaa saataville muuta tarkoitusta varten kuin kadonneen henkilön etsimiseksi. Tämä ei kuitenkaan rajoita näiden tietojen käyttämistä rikosoikeudenkäynnissä, joka koskee tahdonvastaisen katoamisen rikosta, eikä käytettäessä oikeutta hakea hyvitystä.

1. Subject to articles 19 and 20, each State Party shall guarantee to any person with a legitimate interest in this information, such as relatives of the person deprived of liberty, their representatives or their counsel, access to at least the following information:

- (a) The authority that ordered the deprivation of liberty;
- (b) The date, time and place where the person was deprived of liberty and admitted to the place of deprivation of liberty;
- (c) The authority responsible for supervising the deprivation of liberty;
- (d) The whereabouts of the person deprived of liberty, including, in the event of a transfer to another place of deprivation of liberty, the destination and the authority responsible for the transfer;
- (e) The date, time and place of release;
- (f) Elements relating to the state of health of the person deprived of liberty;
- (g) In the event of death during the deprivation of liberty, the circumstances and cause of death and the destination of the remains.

2. Appropriate measures shall be taken, where necessary, to protect the persons referred to in paragraph 1 of this article, as well as persons participating in the investigation, from any ill-treatment, intimidation or sanction as a result of the search for information concerning a person deprived of liberty.

Article 19

1. Personal information, including medical and genetic data, which is collected and/or transmitted within the framework of the search for a disappeared person shall not be used or made available for purposes other than the search for the disappeared person. This is without prejudice to the use of such information in criminal proceedings relating to an offence of enforced disappearance or the exercise of the right to obtain reparation.

2. Henkilötietojen, myös lääketieteellisten ja geneettisten tietojen, kokoaminen, käsittely, käyttö ja tallentaminen eivät saa loukata ihmisoikeuksia, perusvapauksia tai yksilön ihmisarvoa eivätkä aiheuttaa niiden loukkamista.

2. The collection, processing, use and storage of personal information, including medical and genetic data, shall not infringe or have the effect of infringing the human rights, fundamental freedoms or human dignity of an individual.

20 artikla

1. Edellä 18 artiklassa tarkoitettua tiedonsaantioikeutta voidaan poikkeuksellisesti rajoittaa vain silloin, kun henkilöllä on lain suoja ja tuomioistuinviranomaiset valvovat hänen vapaudenmenetystään, jos rajoittaminen on täysin välttämätöntä, siitä säädetty lailla ja tietojen välittäminen vaikuttaisi haitallisesti henkilön yksityisyyteen tai turvallisuuteen tai estäisi rikostutkintaa, tai muilla vastaavilla perusteilla lain, sovellettavan kansainvälisen oikeuden ja tämän yleissopimuksen tavoitteiden mukaisesti. Missään tapauksessa 18 artiklassa tarkoitettua tiedonsaantioikeutta ei saa rajoittaa siten, että se voidaan katsoa 2 artiklassa määriteltyksi menettelyksi tai 17 artiklan 1 kohdan rikkomiseksi.

2. Vaikuttamatta vapaudenmenetyksen laillisuuden tutkimiseen osapuolet takaavat 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille henkilöille oikeuden välittömään ja tehokkaaseen oikeussuojakeinoon, jotta he saavat viivyttyksettä 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut tiedot. Tätä oikeutta oikeussuojakeinoon ei saa lykätä eikä rajoittaa missään olosuhteissa.

21 artikla

Osapuolet toteuttavat tarvittavat toimet varmistaakseen, että vapautensa menettäneet vapautetaan siten, että heidän tosiasiallinen vapauttamisensa voidaan luotettavasti todentaa. Osapuolet toteuttavat tarvittavat toimet myös varmistaakseen näiden henkilöiden ruumiillisen koskemattomuuden ja sen, että he vapaaksi päästyään pystyvät käyttämään oikeuksiaan täysimittaisesti, sanotun vaikuttamatta velvoitteisiin, joita näillä henkilöillä voi olla kansallisen lain mukaan.

Article 20

1. Only where a person is under the protection of the law and the deprivation of liberty is subject to judicial control may the right to information referred to in article 18 be restricted, on an exceptional basis, where strictly necessary and where provided for by law, and if the transmission of the information would adversely affect the privacy or safety of the person, hinder a criminal investigation, or for other equivalent reasons in accordance with the law, and in conformity with applicable international law and with the objectives of this Convention. In no case shall there be restrictions on the right to information referred to in article 18 that could constitute conduct defined in article 2 or be in violation of article 17, paragraph 1.

2. Without prejudice to consideration of the lawfulness of the deprivation of a person's liberty, States Parties shall guarantee to the persons referred to in article 18, paragraph 1, the right to a prompt and effective judicial remedy as a means of obtaining without delay the information referred to in article 18, paragraph 1. This right to a remedy may not be suspended or restricted in any circumstances.

Article 21

Each State Party shall take the necessary measures to ensure that persons deprived of liberty are released in a manner permitting reliable verification that they have actually been released. Each State Party shall also take the necessary measures to assure the physical integrity of such persons and their ability to exercise fully their rights at the time of release, without prejudice to any obligations to which such persons may be subject under national law.

22 artikla

Vaikuttamatta 6 artiklan soveltamiseen osapuolet toteuttavat tarvittavat toimet estääkseen seuraavanlaisen menettelyn ja rangaistakseen siitä:

- (a) 17 artiklan 2 kohdan f alakohdassa ja 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun oikeussuojakeinon saantia viivytetään tai se estetään;
- (b) vapaudenmenetys jätetään kirjaamatta, tai kirjataan tietoja, jotka virallisesta rekisteristä vastaava virkailija on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää virheellisiksi;
- (c) kieltäydytään antamasta vapaudenmenetystä koskevia tietoja, tai täytetään näiden tietojen antamista koskevat oikeudelliset vaatimukset, mutta annetaan virheellisiä tietoja.

23 artikla

1. Osapuolet varmistavat, että koulutukseen, jota annetaan lainvalvontahenkilöstölle, niin siviili- kuin sotilashenkilöstölle, lääkintähenkilöstölle, virkamiehille ja muille henkilöille, jotka mahdollisesti osallistuvat vapautensa menettäneiden säilöissäpitoon tai kohteluun, sisältyy tarvittava koulutus ja tieto tämän yleissopimuksen asianomaisista määräyksistä, jotta

- (a) näitä virkailijoita estetään osallistumasta tahdonvastaisten katoamisten toteuttamiseen;
- (b) korostetaan, että on tärkeää estää ja tutkia tahdonvastaiset katoamiset;
- (c) varmistetaan, että tarve selvittää tahdonvastaiset katoamiset tunnustetaan kiireelliseksi.

2. Osapuolet varmistavat, että sellaiset määräykset ja ohjeet, joilla määrätään tai sallitaan tahdonvastaisen katoamisen toteuttaminen tai kannustetaan siihen, ovat kiellettyjä. Osapuolet takaavat, että henkilöä, joka kieltäytyy noudattamasta tällaista määräystä, ei rangaista.

Article 22

Without prejudice to article 6, each State Party shall take the necessary measures to prevent and impose sanctions for the following conduct:

- (a) Delaying or obstructing the remedies referred to in article 17, paragraph 2 (f), and article 20, paragraph 2;
- (b) Failure to record the deprivation of liberty of any person, or the recording of any information which the official responsible for the official register knew or should have known to be inaccurate;
- (c) Refusal to provide information on the deprivation of liberty of a person, or the provision of inaccurate information, even though the legal requirements for providing such information have been met.

Article 23

1. Each State Party shall ensure that the training of law enforcement personnel, civil or military, medical personnel, public officials and other persons who may be involved in the custody or treatment of any person deprived of liberty includes the necessary education and information regarding the relevant provisions of this Convention, in order to:

- (a) Prevent the involvement of such officials in enforced disappearances;
- (b) Emphasize the importance of prevention and investigations in relation to enforced disappearances;
- (c) Ensure that the urgent need to resolve cases of enforced disappearance is recognized.

2. Each State Party shall ensure that orders or instructions prescribing, authorizing or encouraging enforced disappearance are prohibited. Each State Party shall guarantee that a person who refuses to obey such an order will not be punished.

3. Osapuolet toteuttavat tarvittavat toimet varmistaakseen, että tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut henkilöt, joilla on syytä olettaa, että tahdonvastainen katoaminen on toteutettu tai suunnitteilla, ilmoittavat asiasta esimiehilleen ja tarvittaessa toimivaltaisille valvonta- tai oikeussuojaviranomaisille tai -elimille.

24 artikla

1. Tässä yleissopimuksessa "uhri" tarkoittaa kadonnutta henkilöä ja henkilöä, joka on kärsinyt vahinkoa tahdonvastaisen katoamisen välittömänä seurauksena.

2. Uhrilla on oikeus tietää totuus tahdonvastaisen katoamisen olosuhteista, tutkinnan etenemisestä ja tuloksista sekä kadonneen henkilön kohtalosta. Osapuolet toteuttavat asianmukaiset toimet tätä tarkoitusta varten.

3. Osapuolet toteuttavat kaikki asianmukaiset toimet kadonneiden henkilöiden etsimiseksi, paikantamiseksi ja vapauttamiseksi sekä kuolemantapauksissa heidän jäännöksensä paikantamiseksi, kunnioittamiseksi ja palauttamiseksi.

4. Osapuolet varmistavat oikeusjärjestyksensä, että tahdonvastaisen katoamisen uhreilla on oikeus saada hyvitys sekä välitön, oikeudenmukainen ja riittävä korvaus.

5. Tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun oikeuteen saada hyvitys kuuluu korvaus aineellisesta ja aineettomasta vahingosta sekä tarvittaessa muu hyvitys, kuten

- (a) ennallistaminen;
- (b) kuntoutus;
- (c) muu hyvittäminen, mukaan lukien kunnian ja maineen palauttaminen;
- (d) takeet siitä, ettei rikosta uusita.

6. Vaikuttamatta velvollisuuteen jatkaa tutkintaa, kunnes kadonneen henkilön kohtalo on selvitetty, osapuolet toteuttavat asianmukaiset toimet sen oikeudellisen aseman suh-

3. Each State Party shall take the necessary measures to ensure that the persons referred to in paragraph 1 of this article who have reason to believe that an enforced disappearance has occurred or is planned report the matter to their superiors and, where necessary, to the appropriate authorities or bodies vested with powers of review or remedy.

Article 24

1. For the purposes of this Convention, "victim" means the disappeared person and any individual who has suffered harm as the direct result of an enforced disappearance.

2. Each victim has the right to know the truth regarding the circumstances of the enforced disappearance, the progress and results of the investigation and the fate of the disappeared person. Each State Party shall take appropriate measures in this regard.

3. Each State Party shall take all appropriate measures to search for, locate and release disappeared persons and, in the event of death, to locate, respect and return their remains.

4. Each State Party shall ensure in its legal system that the victims of enforced disappearance have the right to obtain reparation and prompt, fair and adequate compensation.

5. The right to obtain reparation referred to in paragraph 4 of this article covers material and moral damages and, where appropriate, other forms of reparation such as :

- (a) Restitution;
- (b) Rehabilitation;
- (c) Satisfaction, including restoration of dignity and reputation;
- (d) Guarantees of non-repetition.

6. Without prejudice to the obligation to continue the investigation until the fate of the disappeared person has been clarified, each State Party shall take the appropriate steps with regard to the legal situation of

teen, joka on niillä kadonneilla, joiden kohtaloa ei ole selvitetty, ja heidän omaisillaan, muun muassa sosiaaliturvan, varallisuusasioiden, perheoikeudellisten kysymysten ja omistusoikeuden osalta.

7. Osapuolet takaavat oikeuden muodostaa vapaasti järjestöjä ja yhdistyksiä, jotka pyrkivät selvittämään tahdonvastaisten katoamisten olosuhteita ja kadonneiden henkilöiden kohtaloita sekä auttamaan tahdonvastaisten katoamisten uhreja, ja oikeuden osallistua vapaasti näiden järjestöjen ja yhdistysten toimintaan.

25 artikla

1. Osapuolet toteuttavat tarvittavat toimet estääkseen ja säättääkseen rikoslainsäädännössään rangaistavaksi seuraavat teot:

(a) tahdonvastaisesti kadonneiden lasten, tahdonvastaisesti kadonneen isän, äidin tai laillisen huoltajan lasten tai tahdonvastaisesti kadonneen äidin vapaudenriiston aikana syntyneiden lasten luvaton poisvieminen;

(b) a alakohdassa tarkoitettujen lasten oikean henkilöllisyyden todistavien asiakirjojen väärentäminen, kätkeminen tai hävittäminen.

2. Osapuolet toteuttavat tarvittavat toimet tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen lasten etsimiseksi, tunnistamiseksi ja palauttamiseksi alkuperäisille perheilleen noudattaen oikeudellisia menettelyjä ja sovellettavia kansainvälisiä sopimuksia.

3. Osapuolet avustavat toisiaan tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen lasten etsimisessä, tunnistamisessa ja paikantamisessa.

4. Koska tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen lasten etua ja heidän oikeuttaan säilyttää tai saada takaisin henkilöllisyytensä, mukaan lukien lailla tunnustetut kansalaisuutensa, nimensä ja perhesuhteensa, on suojeltava, niillä osapuolilla, joilla on adoptiojärjestelmä tai muu järjes-

disappeared persons whose fate has not been clarified and that of their relatives, in fields such as social welfare, financial matters, family law and property rights.

7. Each State Party shall guarantee the right to form and participate freely in organizations and associations concerned with attempting to establish the circumstances of enforced disappearances and the fate of disappeared persons, and to assist victims of enforced disappearance.

Article 25

1. Each State Party shall take the necessary measures to prevent and punish under its criminal law:

(a) The wrongful removal of children who are subjected to enforced disappearance, children whose father, mother or legal guardian is subjected to enforced disappearance or children born during the captivity of a mother subjected to enforced disappearance;

(b) The falsification, concealment or destruction of documents attesting to the true identity of the children referred to in subparagraph (a) above.

2. Each State Party shall take the necessary measures to search for and identify the children referred to in paragraph 1 (a) of this article and to return them to their families of origin, in accordance with legal procedures and applicable international agreements.

3. States Parties shall assist one another in searching for, identifying and locating the children referred to in paragraph 1 (a) of this article.

4. Given the need to protect the best interests of the children referred to in paragraph 1 (a) of this article and their right to preserve, or to have re-established, their identity, including their nationality, name and family relations as recognized by law, States Parties which recognize a system of adoption or other form of placement of children

telmä lasten sijoittamiseksi, on oltava käytössään oikeudelliset menettelyt, joiden avulla adoptio- tai sijoittamismenettely voidaan tutkia ja tahdonvastaiseen katoamiseen perustunut lasten adoptio tai sijoittaminen voidaan tarvittaessa kumota.

5. Kaikissa tapauksissa ja erityisesti kaikissa tähän artiklaan liittyvissä asioissa otetaan ensisijaisesti huomioon lapsen etu, ja lapsella, joka pystyy muodostamaan omat mielipiteensä, on oikeus vapaasti ilmaista nämä mielipiteet, jolloin niille annetaan asianmukainen merkitys lapsen iän ja kehitysasteen mukaisesti.

shall have legal procedures in place to review the adoption or placement procedure, and, where appropriate, to annul any adoption or placement of children that originated in an enforced disappearance.

5. In all cases, and in particular in all matters relating to this article, the best interests of the child shall be a primary consideration, and a child who is capable of forming his or her own views shall have the right to express those views freely, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.

II OSA

26 artikla

1. Perustetaan tahdonvastaisia katoamisia käsittelevä komitea (jäljempänä "komitea") hoitamaan tässä yleissopimuksessa määrättyjä tehtäviä. Komiteassa on kymmenen asiantuntijaa, joilla on korkea moraalinen ja tunnustettu pätevyys ihmisoikeuksien alalla ja jotka toimivat henkilökohtaisessa ominaisuudessaan ja ovat riippumattomia ja puolueettomia. Osapuolet valitsevat komitean jäsenet noudattaen tasapuolista maantieteellistä edustusta. Asianmukaista huomiota kiinnitetään siihen hyötyyn, jota asiaankuuluvaa oikeudellista kokemusta saaneiden henkilöiden osallistuminen toisi komitean työlle, sekä sukupuolten tasapuoliseen edustukseen.

2. Komitean jäsenet valitaan suljetulla lippuäänestyksellä luettelosta, johon osapuolet ovat nimenneet ehdokkaansa omien kansalaistensa joukosta, osapuolten joka toinen vuosi pitämässä kokouksessa, jonka Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri kutsuu koolle tätä tarkoitusta varten. Näissä kokouksissa, jotka ovat päätösvaltaisia kahden kolmasosan osapuolista ollessa läsnä, valitaan komiteaan ne henkilöt, jotka saavat eniten ääniä sekä ehdottoman enemmistön läsnä olevien ja äänestävien sopimuspuolten edustajien äänistä.

PART II

Article 26

1. A Committee on Enforced Disappearances (hereinafter referred to as "the Committee") shall be established to carry out the functions provided for under this Convention. The Committee shall consist of ten experts of high moral character and recognized competence in the field of human rights, who shall serve in their personal capacity and be independent and impartial. The members of the Committee shall be elected by the States Parties according to equitable geographical distribution. Due account shall be taken of the usefulness of the participation in the work of the Committee of persons having relevant legal experience and of balanced gender representation.

2. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties from among their nationals, at biennial meetings of the States Parties convened by the Secretary-General of the United Nations for this purpose. At those meetings, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.

3. Ensimmäinen vaali toimitetaan viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tämän yleissopimuksen voimaantulopäivästä. Neljä kuukautta ennen kunkin vaalin ajankohtaa Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri lähettää osapuolille kirjeen, jossa niitä pyydetään nimeämään ehdokkaansa kolmen kuukauden kuluessa. Pääsihteeri laatii kaikista näin nimetyistä henkilöistä aakkosellisen luettelon, jossa mainitaan kunkin ehdokkaan nimennyt osapuoli, ja toimittaa luettelon kaikille osapuolille.
3. The initial election shall be held no later than six months after the date of entry into force of this Convention. Four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit nominations within three months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the State Party which nominated each candidate, and shall submit this list to all States Parties.
4. Komitean jäsenet valitaan neljän vuoden toimikaudeksi. Heidät voidaan valita uudelleen kerran. Viiden ensimmäisessä vaalissa valitun jäsenen toimikausi päättyy kuitenkin kahden vuoden kuluttua; tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kokouksen puheenjohtaja valitsee nämä viisi jäsentä arvalla välitömästi ensimmäisen vaalin jälkeen.
4. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election once. However, the term of five of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election, the names of these five members shall be chosen by lot by the chairman of the meeting referred to in paragraph 2 of this article.
5. Jos komitean jäsen kuolee, eroaa tehtävästään tai ei muusta syystä enää voi suorittaa tehtäviään komiteassa, hänet nimennyt osapuoli nimeää tämän artiklan 1 kohdan mukaisia perusteita noudattaen kansalaisensa joukosta toisen ehdokkaan toimimaan hänen toimikautensa loppuun saakka, jos osapuolten enemmistö hyväksyy tämän. Hyväksyntä katsotaan annetuksi, jollei vähintään puolet osapuolista vastaa kieltävästi kuuden viikon kuluessa siitä, kun Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri on ilmoittanut niille ehdotetusta nimeämisestä.
5. If a member of the Committee dies or resigns or for any other reason can no longer perform his or her Committee duties, the State Party which nominated him or her shall, in accordance with the criteria set out in paragraph 1 of this article, appoint another candidate from among its nationals to serve out his or her term, subject to the approval of the majority of the States Parties. Such approval shall be considered to have been obtained unless half or more of the States Parties respond negatively within six weeks of having been informed by the Secretary-General of the United Nations of the proposed appointment.
6. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä itse.
6. The Committee shall establish its own rules of procedure.
7. Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri järjestää komitealle toimintaedellytykset, välineistön, henkilöstön ja toimitilat, jotka se tarvitsee suorittaakseen tehtävänsä tehokkaasti. Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri kutsuu koolle komitean ensimmäisen kokouksen.
7. The Secretary-General of the United Nations shall provide the Committee with the necessary means, staff and facilities for the effective performance of its functions. The Secretary-General of the United Nations shall convene the initial meeting of the Committee.

8. Komitean jäsenillä on oikeus Yhdistyneiden kansakuntien tehtävissä toimivien asiantuntijoiden helputuksiin, erioikeuksiin ja vapauksiin siten kuin Yhdistyneiden kansakuntien erioikeuksia ja vapauksia koskevan yleissopimuksen asianomaisissa artikloissa määrätään.

9. Osapuolet toimivat yhteistyössä komitean kanssa ja avustavat sen jäseniä näiden tehtävien täyttämässä, siinä laajuudessa kuin osapuoli on hyväksynyt komitean tehtävät.

27 artikla

Osapuolten kokous kokoontuu aikaisintaan neljän ja viimeistään kuuden vuoden kuluttua tämän yleissopimuksen voimaantulosta arvioimaan komitean toimintaa ja päättämään 44 artiklan 2 kohdassa kuvattua menettelyä noudattaen, onko aiheellista siirtää 28–36 artiklassa määriteltyjen tehtävien mukainen yleissopimuksen valvonta toiselle elimelle, mitään vaihtoehtoa pois sulke-matta.

28 artikla

1. Tällä yleissopimuksella annetun toimival-lan rajoissa komitea toimii yhteistyössä Yhdistyneiden kansakuntien kaikkien asian-omaisten elinten, toimistojen, erityisjärjestö-jen ja rahastojen kanssa, kansainvälisillä asiakirjoilla perustettujen sopimusvalvonta-elinten ja Yhdistyneiden kansakuntien eri-tyismekanismien kanssa, asianomaisten alu-eellisten hallitustenvälisten järjestöjen tai elinten kanssa sekä kaikkien asianomaisten valtion toimielinten, virastojen ja toimisto-jen kanssa, jotka toimivat tarkoituksena suo-jella kaikkia ihmisiä tahdonvastaisilta ka-toamisilta.

2. Hoitaessaan tehtävänsä komitea kuulee muita asiaankuuluvilla kansainvälisillä ih-misoikeusasiakirjoilla perustettuja sopimus-valvontaelimiä, erityisesti kansalaisoikeuk-sia ja poliittisia oikeuksia koskevalla kan-sainvälisellä yleissopimuksella perustettua ihmisoikeuskomiteaa, varmistaakseen, että

8. The members of the Committee shall be entitled to the facilities, privileges and im-munities of experts on mission for the United Nations, as laid down in the relevant sections of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

9. Each State Party shall cooperate with the Committee and assist its members in the ful-filment of their mandate, to the extent of the Committee's functions that the State Party has accepted.

Article 27

A Conference of the States Parties will take place at the earliest four years and at the lat-est six years following the entry into force of this Convention to evaluate the function-ing of the Committee and to decide, in ac-cordance with the procedure described in ar-ticle 44, paragraph 2, whether it is appropri-ate to transfer to another body — without excluding any possibility — the monitoring of this Convention, in accordance with the functions defined in articles 28 to 36.

Article 28

1. In the framework of the competencies granted by this Convention, the Committee shall cooperate with all relevant organs, of-fices and specialized agencies and funds of the United Nations, with the treaty bodies instituted by international instruments, with the special procedures of the United Nations and with the relevant regional intergovern-mental organizations or bodies, as well as with all relevant State institutions, agencies or offices working towards the protection of all persons against enforced disappearances.

2. As it discharges its mandate, the Commit-tee shall consult other treaty bodies insti-tuted by relevant international human rights instruments, in particular the Human Rights Committee instituted by the International Covenant on Civil and Political Rights, with a view to ensuring the consistency of their

eri sopimusvalvontaelinten päätelmät ja suositukset ovat keskenään yhdenmukaisia.

respective observations and recommendations.

29 artikla

Article 29

1. Osapuolet antavat komitealle Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin välityksellä raportin niistä toimista, jotka ne ovat toteuttaneet täyttääkseen tämän yleissopimuksen mukaiset velvoitteensa, kahden vuoden kuluessa siitä, kun tämä yleissopimus on tullut voimaan kyseisen osapuolen osalta.

1. Each State Party shall submit to the Committee, through the Secretary-General of the United Nations, a report on the measures taken to give effect to its obligations under this Convention, within two years after the entry into force of this Convention for the State Party concerned.

2. Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri saattaa tämän raportin kaikkien osapuolten saataville.

2. The Secretary-General of the United Nations shall make this report available to all States Parties.

3. Komitea käsittelee jokaisen raportin ja antaa siitä aiheelliseksi katsomansa kommentit, päätelmät tai suositukset. Kommentit, päätelmät tai suositukset toimitetaan kyseiselle osapuolelle, joka voi vastata niihin oma-aloitteisesti tai komitean pyynnöstä.

3. Each report shall be considered by the Committee, which shall issue such comments, observations or recommendations as it may deem appropriate. The comments, observations or recommendations shall be communicated to the State Party concerned, which may respond to them, on its own initiative or at the request of the Committee.

4. Komitea voi myös pyytää osapuolia toimittamaan lisätietoja tämän yleissopimuksen täytäntöönpanosta.

4. The Committee may also request States Parties to provide additional information on the implementation of this Convention.

30 artikla

Article 30

1. Kadonneen henkilön omaiset tai heidän lailliset edustajansa tai asiamiehensä tai muu heidän valtuuttamansa henkilö sekä muu henkilö, jolla on asiassa oikeutettu etu, voivat esittää komitealle kiireellisen pyynnön etsiä ja löytää kadonnut henkilö.

1. A request that a disappeared person should be sought and found may be submitted to the Committee, as a matter of urgency, by relatives of the disappeared person or their legal representatives, their counsel or any person authorized by them, as well as by any other person having a legitimate interest.

2. Jos komitea katsoo, että tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti esitetty pyyntö kiireellisistä toimista

- (a) ei ole ilmeisen perusteeton;
- (b) siinä ei käytetä väärin oikeutta esittää tällaisia pyyntöjä;
- (c) se on jo asianmukaisesti esitetty kyseisen osapuolen toimivaltaisille toimielimille, kuten tutkintaan oikeutetuille elimille, jos tällainen mahdollisuus on olemassa;

2. If the Committee considers that a request for urgent action submitted in pursuance of paragraph 1 of this article:

- (a) Is not manifestly unfounded;
- (b) Does not constitute an abuse of the right of submission of such requests;
- (c) Has already been duly presented to the competent bodies of the State Party concerned, such as those authorized to undertake investigations, where such a possibility exists;

(d) se ei ole ristiriidassa tämän yleissopimuksen määräysten kanssa; ja
 (e) sama asia ei ole jo tutkittavana muussa vastaavassa kansainvälisessä tutkinta- tai ratkaisumenettelyssä,

komitea pyytää kyseistä osapuolta toimittamaan sille tiedot etsittävien henkilöiden tilanteesta asettamansa määräajan kuluessa.

3. Kyseisen osapuolen tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti toimittamien tietojen perusteella komitea voi antaa tälle osapuolelle suosituksia ja myös pyytää osapuolta toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet, myös väliaikaiset toimet, paikantaakseen kyseisen henkilön ja suojellakseen häntä tämän yleissopimuksen mukaisesti sekä ilmoittaakseen komitealle tietyn määräajan kuluessa, mihin toimenpiteisiin osapuoli on ryhtynyt, ottaen huomioon tilanteen kiireellisyyden. Komitea ilmoittaa kiireellisiä toimia pyytäneelle henkilölle suosituksensa sekä kyseisen valtion sille toimittamat tiedot, kun nämä ovat käytävissä.

4. Komitea pyrkii tekemään yhteistyötä kyseisen osapuolen kanssa niin kauan kuin etsityn henkilön kohtalo on selvittämättä. Pyynnön esittänyt henkilö pidetään tietoisena tilanteesta.

31 artikla

1. Osapuoli voi tämän yleissopimuksen ratifioidessaan tai milloin tahansa sen jälkeen antaa selityksen, jonka mukaan se tunnustaa komitean toimivallan ottaa vastaan ja käsitellä valituksia lainkäyttövaltaansa kuuluvilta henkilöiltä, jotka väittävät joutuneensa uhreiksi osapuolen rikottua tämän yleissopimuksen määräyksiä, tai ottaa vastaan ja käsitellä tällaisten henkilöiden puolesta tehtyjä valituksia. Komitea ei ota valitusta käsiteltäväksi, jos se koskee osapuolta, joka ei ole antanut tällaista selitystä.

2. Komitea ei ota valitusta tutkittavaksi, jos

(a) valitus on tehty nimettömänä;

(d) Is not incompatible with the provisions of this Convention; and

(e) The same matter is not being examined under another procedure of international investigation or settlement of the same nature;

it shall request the State Party concerned to provide it with information on the situation of the persons sought, within a time limit set by the Committee.

3. In the light of the information provided by the State Party concerned in accordance with paragraph 2 of this article, the Committee may transmit recommendations to the State Party, including a request that the State Party should take all the necessary measures, including interim measures, to locate and protect the person concerned in accordance with this Convention and to inform the Committee, within a specified period of time, of measures taken, taking into account the urgency of the situation. The Committee shall inform the person submitting the urgent action request of its recommendations and of the information provided to it by the State as it becomes available.

4. The Committee shall continue its efforts to work with the State Party concerned for as long as the fate of the person sought remains unresolved. The person presenting the request shall be kept informed.

Article 31

1. A State Party may at the time of ratification of this Convention or at any time afterwards declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications from or on behalf of individuals subject to its jurisdiction claiming to be victims of a violation by this State Party of provisions of this Convention. The Committee shall not admit any communication concerning a State Party which has not made such a declaration.

2. The Committee shall consider a communication inadmissible where:

(a) The communication is anonymous;

(b) valituksessa käytetään väärin valitusoi-
keutta tai valitus on ristiriidassa tämän yleis-
sopimuksen määräysten kanssa.

(c) sama asia on jo tutkittavana muussa vas-
taavassa kansainvälisessä tutkinta- tai ratkai-
sumenettelyssä; tai

(d) kaikkia käytettävissä olevia tehokkaita
kansallisia oikeussuojakeinoja ei ole käy-
tetty. Tätä sääntöä ei sovelleta, jos oikeus-
suojakeinojen käyttäminen on kohtuutto-
masti pitkittynyt.

3. Jos komitea katsoo, että valitus on tämän
artiklan 2 kohdan vaatimusten mukainen, se
toimittaa valituksen kyseiselle osapuolelle ja
pyytää sitä esittämään komitealle vasti-
neensa ja huomautuksensa komitean asetta-
massa määräajassa.

4. Komitea voi milloin tahansa valituksen
vastaanottamisen jälkeen ja ennen asiasisäl-
töä koskevan ratkaisun tekemistä toimittaa
kyseiselle osapuolelle sen kiireellisesti käsi-
teltäväksi pyynnön ryhtyä sellaisiin väliai-
kaisiin toimenpiteisiin, jotka voivat olla tar-
peen, jotta vältettäisiin väitetyistä loukkauk-
sesta uhreille mahdollisesti aiheutuva pe-
ruuttamaton vahinko. Se, että komitea käyt-
tää harkintavaltaansa, ei tarkoita, että se
päättäisi ottaa valituksen tutkittavaksi tai
ratkaisisi sen asiasisällön.

5. Komitea käsittelee tässä artiklassa tarkoi-
tetut valitukset suljetuissa istunnoissa. Se
antaa kyseisen osapuolen vastaukset tiedoksi
valittajalle. Kun komitea päättää saattaa me-
nettelyn päätökseen, se ilmoittaa näkemyk-
sensä osapuolelle ja valittajalle.

32 artikla

Tämän yleissopimuksen osapuoli voi mil-
loin tahansa antaa selityksen, jonka mukaan
se tunnustaa komitean toimivallan ottaa vas-
taan ja käsitellä valituksia, joissa jokin osa-

(b) The communication constitutes an abuse
of the right of submission of such communi-
cations or is incompatible with the provi-
sions of this Convention;

(c) The same matter is being examined un-
der another procedure of international inves-
tigation or settlement of the same nature; or
where

(d) All effective available domestic reme-
dies have not been exhausted. This rule shall
not apply where the application of the reme-
dies is unreasonably prolonged.

3. If the Committee considers that the com-
munication meets the requirements set out in
paragraph 2 of this article, it shall transmit
the communication to the State Party con-
cerned, requesting it to provide observations
and comments within a time limit set by the
Committee.

4. At any time after the receipt of a commu-
nication and before a determination on the
merits has been reached, the Committee
may transmit to the State Party concerned
for its urgent consideration a request that the
State Party will take such interim measures
as may be necessary to avoid possible irrep-
arable damage to the victims of the alleged
violation. Where the Committee exercises
its discretion, this does not imply a determi-
nation on admissibility or on the merits of
the communication.

5. The Committee shall hold closed meet-
ings when examining communications under
the present article. It shall inform the author
of a communication of the responses pro-
vided by the State Party concerned. When
the Committee decides to finalize the proce-
dure, it shall communicate its views to the
State Party and to the author of the commu-
nication.

Article 32

A State Party to this Convention may at any
time declare that it recognizes the compe-
tence of the Committee to receive and con-
sider communications in which, a State
Party claims that another State Party is not

puoli väittää, ettei toinen osapuoli täytä tämän yleissopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Komitea ei ota vastaan valitusta, jos se koskee osapuolta, joka ei ole antanut tällaista selitystä, eikä valitusta osapuolelta, joka ei ole antanut tällaista selitystä.

33 artikla

1. Jos komitea saa luotettavaa tietoa siitä, että jokin osapuoli loukkaa vakavasti tämän yleissopimuksen määräyksiä, komitea voi kyseistä osapuolta kuultuaan pyytää yhtä tai useampaa jäsentään vierailemaan kyseisessä valtiossa ja ilmoittamaan komitealle viivytyksettä havainnoistaan.

2. Komitea ilmoittaa kyseiselle osapuolelle kirjallisesti aikomuksestaan järjestää vierailu sekä valtuuskunnan kokoonpanosta ja vierailun tarkoituksesta. Osapuoli antaa komitealle vastauksen kohtuullisessa ajassa.

3. Kyseisen osapuolen perustellusta pyynnöstä komitea voi päättää lykätä vierailuaan tai peruuttaa sen.

4. Jos osapuoli suostuu vierailuun, komitea ja kyseinen osapuoli tekevät yhteistyötä päättääkseen vierailun yksityiskohdista, ja osapuoli tarjoaa komitealle kaikki järjestelyt, joita vierailun onnistunut toteuttaminen edellyttää.

5. Vierailun jälkeen komitea toimittaa päätelmänsä ja suosituksensa kyseiselle osapuolelle.

34 artikla

Jos komitea saa tietoa, joka sen mielestä näyttää sisältävän perusteltuja viitteitä siitä, että jonkin osapuolen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella toteutetaan tahdonvastaisia katoamisia laajamittaisesti tai järjestelmällisesti, komitea voi pyydettyään kyseiseltä osapuolelta kaikki asianmukaiset tiedot tilanteesta, saattaa asian kiireellisesti Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen tietoon Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin välityksellä.

fulfilling its obligations under this Convention. The Committee shall not receive communications concerning a State Party which has not made such a declaration, nor communications from a State Party which has not made such a declaration.

Article 33

1. If the Committee receives reliable information indicating that a State Party is seriously violating the provisions of this Convention, it may, after consultation with the State Party concerned, request one or more of its members to undertake a visit and report back to it without delay.

2. The Committee shall notify the State Party concerned, in writing, of its intention to organize a visit, indicating the composition of the delegation and the purpose of the visit. The State Party shall answer the Committee within a reasonable time.

3. Upon a substantiated request by the State Party, the Committee may decide to postpone or cancel its visit.

4. If the State Party agrees to the visit, the Committee and the State Party concerned shall work together to define the modalities of the visit and the State Party shall provide the Committee with all the facilities needed for the successful completion of the visit.

5. Following its visit, the Committee shall communicate to the State Party concerned its observations and recommendations.

Article 34

If the Committee receives information which appears to it to contain well-founded indications that enforced disappearance is being practised on a widespread or systematic basis in the territory under the jurisdiction of a State Party, it may, after seeking from the State Party concerned all relevant information on the situation, urgently bring the matter to the attention of the General Assembly of the United Nations, through the Secretary-General of the United Nations.

35 artikla

1. Komitealla on toimivalta ainoastaan sellaiseen tahdonvastaiseen katoamiseen nähden, joka on alkanut tämän yleissopimuksen voimaantulon jälkeen.
2. Jos valtio tulee tämän yleissopimuksen osapuoleksi sen voimaantulon jälkeen, kyseisen valtion velvoitteet komiteaan nähden koskevat ainoastaan sellaisia tahdonvastaisia katoamisia, jotka ovat alkaneet sen jälkeen, kun yleissopimus on tullut voimaan kyseisen valtion osalta.

36 artikla

1. Komitea antaa vuosittain raportin tämän yleissopimuksen mukaisesta toiminnastaan osapuolille ja Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokoukselle.
2. Ennen kuin osapuolta koskeva päätelmä julkaistaan vuosittaisessa raportissa, kyseiselle osapuolelle ilmoitetaan asiasta etukäteen ja annetaan kohtuullinen määräaika vastauksen antamiseen. Tämä osapuoli voi pyytää omien kommenttiansa tai huomionsa julkaisemista raportissa.

III OSA

37 artikla

Mikään tämän yleissopimuksen määräys ei vaikuta määräyksiin, jotka paremmin suojelevat kaikkia ihmisiä tahdonvastaisilta katoamisilta ja jotka voivat sisältyä

- (a) osapuolen kansalliseen lainsäädäntöön;
- (b) kyseisen valtion osalta voimassa olevaan kansainväliseen oikeuteen.

38 artikla

1. Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten kaikille Yhdistyneiden kansakuntien jäsenvaltioille.

Article 35

1. The Committee shall have competence solely in respect of enforced disappearances which commenced after the entry into force of this Convention.
2. If a State becomes a party to this Convention after its entry into force, the obligations of that State vis-à-vis the Committee shall relate only to enforced disappearances which commenced after the entry into force of this Convention for the State concerned.

Article 36

1. The Committee shall submit an annual report on its activities under this Convention to the States Parties and to the General Assembly of the United Nations.
2. Before an observation on a State Party is published in the annual report, the State Party concerned shall be informed in advance and shall be given reasonable time to answer. This State Party may request the publication of its comments or observations in the report.

PART III

Article 37

Nothing in this Convention shall affect any provisions which are more conducive to the protection of all persons from enforced disappearance and which may be contained in:

- (a) The law of a State Party;
- (b) International law in force for that State.

Article 38

1. This Convention is open for signature by all Member States of the United Nations.

2. Kaikki Yhdistyneiden kansakuntien jäsenvaltiot voivat ratifioida tämän yleissopimuksen. Ratifioimiskirjat talletetaan Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan.

3. Tämä yleissopimus on avoinna liittymistä varten kaikille Yhdistyneiden kansakuntien jäsenvaltioille. Liittyminen tapahtuu tallettamalla liittymiskirja Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan.

39 artikla

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun kahdeskymmenes ratifioimis- tai liittymiskirja on talletettu Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan.

2. Kunkin sellaisen valtion osalta, joka ratifioi tämän yleissopimuksen tai liittyy siihen sen jälkeen, kun kahdeskymmenes ratifioimis- tai liittymiskirja on talletettu, tämä yleissopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun kyseinen valtio on tallettanut ratifioimis- tai liittymiskirjansa.

40 artikla

Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri ilmoittaa kaikille Yhdistyneiden kansakuntien jäsenvaltioille sekä kaikille valtioille, jotka ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen tai liittyneet siihen,
(a) 38 artiklan mukaisista allekirjoittamisista, ratifioinneista ja liittymisistä;
(b) 39 artiklan mukaisesta tämän yleissopimuksen voimaantulopäivästä.

41 artikla

Tämän yleissopimuksen määräyksiä sovelletaan liittovaltioiden kaikkiin osiin ilman rajoituksia tai poikkeuksia.

42 artikla

1. Kahden tai useamman osapuolen välinen riita, joka koskee tämän yleissopimuksen

2. This Convention is subject to ratification by all Member States of the United Nations. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. This Convention is open to accession by all Member States of the United Nations. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General.

Article 39

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying or acceding to this Convention after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession, this Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit of that State's instrument of ratification or accession.

Article 40

The Secretary-General of the United Nations shall notify all States Members of the United Nations and all States which have signed or acceded to this Convention of the following:

- (a) Signatures, ratifications and accessions under article 38;
- (b) The date of entry into force of this Convention under article 39.

Article 41

The provisions of this Convention shall apply to all parts of federal States without any limitations or exceptions.

Article 42

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which cannot

tulkintaa tai soveltamista ja jota ei voida ratkaista neuvotteluilla eikä tässä yleissopimuksessa nimenomaisesti määrätyillä menettelyillä, saatetaan riidan jonkin osapuolen pyynnöstä ratkaistavaksi välimiesmenettelyssä. Jos osapuolet eivät kuuden kuukauden kuluessa välimiesmenettelyä koskevan pyynnön esittämisestä pysty sopimaan välimiesmenettelyn järjestämisestä, mikä tahansa riidan osapuoli voi saattaa riidan Kansainvälisen tuomioistuimen ratkaistavaksi tuomioistuimen perussäännön mukaisella hakemuksella.

2. Valtio voi tämän yleissopimuksen allekirjoittaessaan tai ratifioidessaan tai siihen liittyessään antaa selityksen, jonka mukaan se ei katso tämän artiklan 1 kohdan sitovan itseään. Tämän artiklan 1 kohta ei sido muita osapuolia sellaiseen osapuoleen nähden, joka on antanut tällaisen selityksen.

3. Osapuoli, joka on antanut tämän artiklan 2 kohdan määräysten mukaisen selityksen, voi milloin tahansa peruuttaa selityksen ilmoittamalla asiasta Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille.

43 artikla

Tämä yleissopimus ei vaikuta kansainvälisen humanitaarisen oikeuden määräysten soveltamiseen, mukaan lukien 12 päivänä elokuuta 1949 tehtyjen neljän Geneven sopimuksen ja niiden 8 päivänä kesäkuuta 1977 tehtyjen kahden lisäpöytäkirjan mukaiset Korkeiden sopimuspuolten velvoitteet, eikä osapuolten mahdollisuuteen sallia Punaisen Ristin kansainvälisen komitean vierailu vapautensa menettäneiden säilytyspaikoissa tilanteissa, jotka eivät kuulu kansainvälisen humanitaarisen oikeuden soveltamisalaan.

44 artikla

1. Tämän yleissopimuksen osapuoli voi ehdottaa yleissopimuksen muuttamista ja toimittaa muutosehdotuksensa Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille. Pääsihteeri antaa muutosehdotuksen tiedoksi yleissopi-

be settled through negotiation or by the procedures expressly provided for in this Convention shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. A State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 of this article with respect to any State Party having made such a declaration.

3. Any State Party having made a declaration in accordance with the provisions of paragraph 2 of this article may at any time withdraw this declaration by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 43

This Convention is without prejudice to the provisions of international humanitarian law, including the obligations of the High Contracting Parties to the four Geneva Conventions of 12 August 1949 and the two Additional Protocols thereto of 8 June 1977, or to the opportunity available to any State Party to authorize the International Committee of the Red Cross to visit places of detention in situations not covered by international humanitarian law.

Article 44

1. Any State Party to this Convention may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary General shall thereupon communicate the proposed amendment to the

muksen osapuolille ja pyytää niitä ilmoittamaan, kannattavatko ne osapuolten kokouksen koolle kutsumista muutosehdotuksen käsittelemistä ja siitä äänestämistä varten. Jos neljän kuukauden kuluessa tiedoksiantopäivästä vähintään yksi kolmasosa osapuolista kannattaa kokouksen koolle kutsumista, pääsihteeri kutsuu kokouksen koolle Yhdistyneiden kansakuntien alaisuudessa.

2. Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri toimittaa muutoksen, jonka kokouksessa läsnä olevien ja äänestävien osapuolten kahden kolmasosan enemmistö on hyväksynyt, kaikille osapuolille hyväksyttäväksi.

3. Tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti hyväksytty muutos tulee voimaan, kun kaksi kolmasosaa tämän yleissopimuksen osapuolista on hyväksynyt sen valtiosääntönsä mukaisia menettelyjä noudattaen.

4. Tullessaan voimaan muutokset sitovat niitä osapuolia, jotka ovat hyväksyneet ne, ja muita osapuolia sitovat edelleen ne tämän yleissopimuksen määräykset ja mahdolliset aikaisemmat muutokset, jotka ne ovat hyväksyneet.

45 artikla

1. Tämä yleissopimus, jonka arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset, talletetaan Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan.

2. Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri toimittaa tämän yleissopimuksen oikeaksi todistetun jäljennöksen kaikille 38 artiklassa tarkoitetuille valtioille.

States Parties to this Convention with a request that they indicate whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposal. In the event that within four months from the date of such communication at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations.

2. Any amendment adopted by a majority of two thirds of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted by the Secretary-General of the United Nations to all the States Parties for acceptance.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 2 of this article shall enter into force when two thirds of the States Parties to this Convention have accepted it in accordance with their respective constitutional processes.

4. When amendments enter into force, they shall be binding on those States Parties which have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of this Convention and any earlier amendment which they have accepted.

Article 45

1. This Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of this Convention to all States referred to in article 38.